

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 262/09-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. T. L., B., zastúpeného advokátom JUDr. P. Č., B., vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 120/2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. T. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. marca 2009 doručená sťažnosť Ing. T. L., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na zákonného sudcu zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručených čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 47/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 120/2006.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval od 9. mája 2005 ako navrhovateľ v konaní o ochranu osobnosti vedenom pred okresným súdom. Za odporcu v tomto konaní sťažovateľ označil Ing. T. N., B. (ďalej len „odporca“). Odporca ako vedúci služobného úradu na Úrade vlády Slovenskej republiky rozhodnutím č. 6957/2004 z 18. marca 2004 zmenil štátnozamestnanecký pomer sťažovateľa ako štátneho zamestnanca tak, že ho zaradil mimo štátnu službu. Sťažovateľ podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie. Keďže vedúci služobného úradu ako orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, odvolaniu sám nevyhovел, predložil podľa § 137 ods. 7 druhej vety zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v rozhodnom čase (ďalej len „zákon o štátnej službe“) odvolanie spolu so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu – Úradu pre štátnu službu (ďalej len „Úrad“). Predsedovi Úradu však prvostupňový orgán so spisovým materiálom zaslal i sprievodný list, s obsahom ktorého tiež oboznámil predsedu disciplinárnej komisie Úradu, keďže sa proti sťažovateľovi viedlo aj disciplinárne konanie.

Podľa názoru sťažovateľa *„neoprávnený, protizákonný zásah do mojej osobnosti zo strany Ing. N.– odporcu spočíva najmä v tom, že menovaný bez toho, aby mu to zákon o štátnej službe alebo iný zákon ukladal, či umožňoval, neoprávnene vyhotovil a predložil dva listy č. 9997/2004 zo dňa 23. 4. 2004 s nepravdivými a klamlivými údajmi“*. Sťažovateľ totiž tvrdí, že *„zákonnou povinnosťou odporcu ako prvostupňového správneho orgánu... podľa ustanovenia § 137 ods. 7 zákona o štátnej službe bolo bez zbytočného odkladu predložiť moje odvolanie spolu so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu, v danom prípade predsedovi Úradu... a nie vtedajšiemu predsedovi odvolacej disciplinárnej komisie Úradu...“*. Tieto názory a tvrdenia viedli sťažovateľa k podaniu žaloby o ochranu osobnosti na okresnom súde.

Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 47/2005-244 z 18. januára 2006 žalobu sťažovateľa zamietol a uložil mu povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie okresný súd oprel o nedostatok pasívnej legitímácie odporcu, pretože „*napísal predmetný list v rámci úradného konania vo veci štátnozamestnaneckého pomeru žalobcu, podľa 11 hlavy zákona o štátnej službe v platnom znení*“, a preto „*nie je nositeľom procesného postavenia žalovaného*“.

V rozsudku okresný súd tiež uviedol, že vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby „*v odôvodnení rozsudku neuvádza, či obsah listov bol alebo nebol spôsobilý vyvolať zásah do osobnostných práv žalobcu, chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v citovanom liste podal stanovisko na základe akých skutkových okolností vydal rozhodnutie č. 6957/2004 a prečo odvolanie nemieni vyhovieť v rámci autoremedúry.*“.

Rozsudok okresného súdu napadol sťažovateľ odvolaním z 28. februára 2006, ktoré odôvodnil tvrdením, že okresný súd „*dostatočne neskúmal na strane žalovaného stav vyplývajúci z hmotného práva (napr. zákon o štátnej službe, Správny poriadok, Ústava SR), že tento je subjektom povinností, ktoré sú predmetom konania*“. Podľa sťažovateľa z napadnutého rozsudku „*nie je známe na základe akých konkrétnych a preukázaných skutočností dospel súd k výroku o pasívnej legitímácii žalovaného*“. Sťažovateľ tiež tvrdil, že „*z úrovne súdu došlo k porušeniu § 182 ods. 1 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z. z. tým, že z písomností, ktoré tvoria obsah súdneho spisu, bol odcudzený druhý list č. 9997/2004 z 23. 4. 2004, ktorý svojvoľne vyhotovil žalovaný...*“, pričom „*práve na tomto druhom... liste žalovaného bola taktiež postavená moja žaloba o ochranu mojej osobnosti*“.

Ďalej sťažovateľ vo svojom odvolaní dôvodil, že hoci 10. októbra 2005 „*predložil súdu... písomnú žiadosť o uplatnenie práva na prednesenie a doplnenie... konkrétnych návrhov pre vykonanie dokazovania na pojednávaní dňa 17. 10. 2005*“, „*tieto predložené návrhy samosudkyňa bezdôvodne ignorovala, dôkazom čoho je skutočnosť, že o mojich návrhoch pre vykonanie dokazovania nie je žiadna zmienka v zápisnici o pojednávaní*“. Vo vzťahu k dokazovaniu pred okresným súdom sťažovateľ namietal, že „*z odôvodnenia*

rozsudku nie je zrejmé, aké konkrétne dôkazy boli vykonané vo vzťahu k zamietnutiu mojej žaloby s poukázaním na pasívnu legitimáciu žalovaného“.

Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku okresného súdu napokon namietal, že z obsahu jeho odôvodnenia *„je nesporné, že súd si osvojil a argumentoval v odôvodnení rozsudku s niektorými zavádzajúcimi, klamlivými výrokmí – výpoveďami svedkov a to JUDr. P. a JUDr. H. Súdu je dostatočne známe a preukázané, že títo svedkovia žalovaného sú osobami nedôveryhodnými nakoľko sa podieľali na mojom nezákonnom vydávaní rozhodnutí o mojom prepustení zo stálej štátnej služby a i t. č. sú na nich podané trestné oznámenia o možnom spáchaní trestných činov. Preto je nesprávne, že súd si v rozpore s ust. § 131 ods. 1 OSP osvojil ich klamlivé a krivé výpovede a uvádza ich aj vo svojom odôvodnení rozsudku. Navyše súd si účelovo prispôobil, upravil výrok svedka JUDr. H., čím súd tak porušil § 132 OSP...“.*

Sťažovateľ doručil 22. apríla 2008 predsedníčke krajského súdu *„sťažnosť na zbytočné prietahy v súdnom konaní, č. k. 8 Co 120/06“.* Predsedníčka krajského súdu v odpovedi z 12. júna 2008 zhodnotila podanú sťažnosť ako dôvodnú.

Rozsudkom č. k. 8 Co 120/2006-325 z 25. novembra 2008 krajský súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a nepriznal odporcovi náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa o nedostatku pasívnej legitimácie odporcu v predmetnom konaní, pričom doplnil, že v sporných listoch odporca *«neprezentoval... svoje súkromné názory, ale podal svoje „stanovisko“ k odvolaniu žalobcu, pričom konal v rámci činnosti vedúceho služobného úradu – Úradu vlády SR. Aj vzhľadom na charakter listiny obsahujúcej predmetné výroky (stanovisko k odvolaniu vypracované v súvislosti s predložením disciplinárneho spisu odvolaciemu orgánu), nie je vyhotovenie týchto listov takým výnimočným chovaním žalovaného, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako vybočenie z realizácie činnosti právnickej, či fyzickej osoby, ktoré by bolo možné považovať za tzv. exces, za ktorý by bol občianskoprávnymi sankciami voči dotknutej fyzickej osobe postihnutý priamo žalovaný.».*

V sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľ voči rozsudku okresného súdu v podstate zopakoval námietky, ktoré už boli obsahom jeho odvolania. Rozsudok odvolacieho súdu napadol tvrdením, že krajský súd „*formálne prevzal výsledky z nevykonaného, klamlivého dokazovania Okresného súdu Bratislava V, ktoré však sťažovateľ preukazným spôsobom spochybnil tým, že predložil listinné dôkazy o tom, že nikdy sa na Úrade vlády, ale ani v disciplinárnej komisii nevyhotovovali obdobne hanlivé stanoviská k odvolaniu jednotlivých ich rozhodnutí v rámci postúpenia spisového materiálu odvolaciemu správne orgánu*“. Sťažovateľ je toho názoru, že „*odvolací súd v podstate nevykonal ani jedno dokazovanie vo vzťahu k... námietkam sťažovateľa, uvedených v odvolaní...*“.

Sťažovateľ navyše v odôvodnení svojej sťažnosti uviedol, že zákonná sudkyňa na okresnom súde „*v rámci postúpenia spisu na odvolací senát kraja vedome nezaložila do spisu dva rovnaké hanlivé spisy pod č. 9997/2004 zo dňa 23. 04. 2004 s rovnakým obsahom voči osobe sťažovateľa*“. Vzhľadom na to sťažovateľ adresoval 19. apríla 2006 predsedníčke krajského súdu list, v ktorom na tento nedostatok upozornil. Sťažnosť na zákonnú sudkyňu spolu s podnetom na začatie disciplinárneho konania proti nej adresoval aj ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky. Na sťažnosť reagoval predseda okresného súdu listom z 15. apríla 2008, v ktorom k námietke o chýbajúcich listinných dôkazoch v spise uviedol, že „*list zo dňa 23. 4. 2004 adresovaný Úradu pre štátnu službu, L. P... bol založený v spise bez žurnalizácie*“. Predseda okresného súdu túto skutočnosť zdôvodnil tým, že „*k žurnalizácii tohto dôkazu nedošlo, nakoľko pri prečítaní obsahu dôkazu č. l. 274-275 sa*“ asistentka „*domnievala, že tento dôkaz bol daný duplicitne. Nevšimla si, že hoci obsah listov je totožný, je adresovaný inej osobe*“. Podľa názoru predsedu okresného súdu „*zo strany súdu došlo k administratívnej chybe, ale to nemohlo ovplyvniť rozhodovanie, keď namietané dôkazy v spise boli a sudca sa s nimi vysporiadal*“.

Sťažovateľ požiadal predsedníčku krajského súdu o prešetrenie vybavenia jeho sťažnosti predsedom okresného súdu. V odpovedi z 20. mája 2008 zhodnotila podpredsedníčka krajského súdu neopodstatnenosť žiadosti sťažovateľa, keď zistila, že predseda okresného súdu podanú sťažnosť vybavil riadne.

Ďalej sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu poukázal na skutočnosť, že 26. novembra 2008 podal na krajskom súde „*návrh na doplnenie zápisnice + námietky účastníka konania proti zneniu zápisnice, vedeniu konania*“. Krajský súd o tomto návrhu rozhodol tak, že mu uznesením č. k. 8 Co 120/2006-322 zo 16. decembra 2008 nevyhovel. Svoje rozhodnutie zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 52 ods. 5 prvej vety vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa do zápisnice o súdnom pojednávaní zapíše len podstatný obsah výpovedí a prednesov, ako aj názorom, že námietku nesprávnej protokolácie je prítomný účastník konania oprávnený uplatniť „*najneskôr do skončenia predmetného pojednávania*“, čo sťažovateľ nevyužil. Sťažovateľ je toho názoru, že týmto uznesením predsedníčka senátu krajského súdu „*porušila ust. § 40 ods. 3, ale aj ust. § 117 ods. 1, 2 OSP tým, že nevykonala účinné opatrenie a vec nepostúpila na rozhodnutie nadriadenému senátu*“.

Napokon sťažovateľ v predloženej sťažnosti namieta aj porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, keď podľa jeho názoru „*zbytočné prieťahy v rozhodovaní odvolacieho súdu sú evidentné z priložených listinných dôkazov, ktoré uznala aj predsedníčka KS a trvali vyše 32 mesiacov*“.

V závere sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd meritórne rozhodol týmto nálezom:

„*1. Základné právo Ing. T. L. priznané podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 8 Co 120/06 a postupom Okresného súdu Bratislava V. v konaní vedenom pod č. k. 10 C 47/05 porušené bolo*

2. Základné právo Ing. T. L. priznané podľa čl. 48 ods. 1, ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod č. k. 8 Co 120/06 a postupom Okresného súdu Bratislava V. v konaní vedenom pod č. k. 10 C 47/05 porušené bolo

3. *Rozsudok Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn.: 8 Co 120/06-325 zo dňa 25. 11. 2008 a rozsudok Okresného súdu Bratislava V. pod sp. zn.: 10 C 47/05-244 zo dňa 18. 01. 2006, Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje a vec vracia na nové konanie*

4. *Ing. T. L. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 13 333.- € (slovom trinásťtisícristotridsaťtri eur), ktoré sú povinní Okresný súd Bratislava V. a Krajský súd v Bratislave vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu rovným dielom*

5. *Okresný súd Bratislava V. a Krajský súd v Bratislave súd povinní zaplatiť rovným dielom trov právneho zastúpenia Ing. T. L. v sume 882,23 € (slovom osemstoosemdesiatdva eur) na účet právneho zástupcu JUDr. P. Č. do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“*

Sťažovateľ doručil 1. júna 2009 ústavnému súdu podanie označené ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti zo dňa 25. 03. 2009*“, v ktorom informoval, že jeho podnet a opakovaný podnet na podanie mimoriadneho dovolania bol Krajskou prokuratúrou v B. a následne i Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky vybavený so záverom, že „*nie sú splnené zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K časti sťažnosti napádajúcej rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 47/2005-244 z 18. januára 2006 ústavný súd poukazuje na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorý podmieňuje právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb zistením, že ochranu tam uvedeným právam a slobodám neposkytuje iný súd. V opačnom prípade ústavný súd nemá dostatok právomoci na poskytnutie takejto ochrany a predbežne prerokúvanú sťažnosť musí odmietnuť (ide o tzv. princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu). Vzhľadom na to, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol rozhodnutím súdu prvého stupňa, mal sťažovateľ možnosť podať proti nemu riadny opravný prostriedok – odvolanie, na základe ktorého ochranu základným právam, ktorých porušenie

v prvostupňovom konaní sťažovateľ tvrdil, bol oprávnený poskytnúť krajský súd ako súd odvolací. To vylučuje právomoc ústavného súdu konať o predloženej sťažnosti v uvedenej časti, preto v tomto rozsahu ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

K časti sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojich označených základných práv i ďalších ustanovení ústavy a dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 8 Co 120/2006-325 z 25. novembra 2008, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ťažiskovou námietkou sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie bolo tvrdenie, že *„odvolací súd neumožnil sťažovateľovi predniesť a doplniť svoje prednesy, návrhy, námietky na vedenie tohto konania predsedom odvolacieho senátu, neumožnil sťažovateľovi na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu, ale ani k právnej stránke*

veci“. To potom malo mať za následok aj ústavnoprávne významné nedostatky v kvalite odôvodnenia rozsudku krajského súdu.

K uvedenej sťažnostnej námietke ústavný súd použijúc svoju judikatúru, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, uvádza, že priebeh odvolacej fázy konania sa nemusí v každom konkrétnom prípade vyznačovať dokazovaním. Ak súd prvého stupňa objasní skutkový stav veci v miere nevzbudzujúcej žiadne pochybnosti z hľadiska skutkového základu následného prvostupňového rozhodnutia a ak v odvolaní účastník konania neuvedie žiadne dôkazy, ktoré má na mysli § 205a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), pre spravodlivé rozhodnutie odvolacieho súdu môže postačovať prerokovanie odvolania bez uskutočnenia dokazovania s tým, že v rozhodnutí o odvolaní sa druhostupňový súd obmedzí na stotožnenie sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvostupňového. Ústavný súd sa tak nevyhnutne musel zamerať na posúdenie konania pred okresným súdom a pred krajským súdom ako jedného celku.

V prvostupňovej fáze posudzovaného konania sťažovateľ predložil okresnému súdu dôkazy, ktoré mali viesť k vyhovneniu jeho žalobe. Okresný súd však žalobu zamietol na základe zistenia, že sťažovateľom označený odporca nie je pasívne legitimovaný v spore o ochranu osobnosti. Na takýto záver postačovali okresnému súdu dôkazy dosvedčujúce skutočnosť zmeny štátnozamestnaneckého pomeru sťažovateľa, skutočnosť podania odvolania sťažovateľom a skutočnosť následného postupu odporcu v pozícii prvostupňového orgánu v konaní podľa zákona o štátnej službe. Z týchto skutkových záverov (ktoré mimochodom neboli medzi účastníkmi konania sporné) aj podľa názoru ústavného súdu bolo možné rozhodnúť o sťažovateľovej žalobe bez akýchkoľvek pochybností, a teda bez potreby vykonávania ďalších dôkazov. Preto, ak okresný súd využil ustanovenie § 120 ods. 1 druhej vety OSP (súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná) a krajský súd jeho skutkové závery považoval za dostatočné pre rozhodnutie o predmete konania, nemožno za žiadnych okolností uvažovať o prípadnom porušení základných práv sťažovateľa postupom krajského súdu pri prerokovaní podaného odvolania.

Ak v tejto súvislosti sťažovateľ namietal, že okresný súd sa pri zisťovaní skutkového stavu veci jednostranne zamerlal na výpovede svedkov JUDr. P. a JUDr. H., ústavný súd poukazuje na odôvodnenie prvostupňového rozsudku, v ktorom sa uvádza, že *„súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov Ing. J. P., Ing. T. G., Ing. A. Č., JUDr. D. P., JUDr. H. M., Ing. J. T. Ing. P. S., oboznámením sa so spisom NS SR č. SZ 97/2004, rozhodnutím č. 6957/2004 zo dňa 18. 3. 2004, rozhodnutím č. VŠS-22253/2004 zo dňa 2. 6. 2004, listom vedúceho služobného úradu č. 9997/2004 zo dňa 23. 4. 2004, ostatnými listinnými dôkazmi...“*. Okresný súd teda vykonal aj iné dôkazy, než namietané výsluchy dvoch svedkov, vysvetlil však, že ostatné svedecké výpovede k objasneniu skutkového stavu veci neprispeli. Navyše okresný súd celkom jasne v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že vzhľadom na zamietnutie žaloby pre nedostatok pasívnej legitímácie odporcu *„v odôvodnení rozsudku neuvádza, či obsah listov bol alebo nebol spôsobilý vyvolať zásah do osobnostných práv žalobcu, chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka“*. Pri takto naznačených skutkových, ale aj právnych záveroch prvostupňového súdu, nebolo potrebné vykonávanie ďalšieho dokazovania odvolacím súdom, a to obzvlášť s ohľadom na to, že sa stotožnil s právnym posúdením veci zo strany okresného súdu.

Porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie zdôvodňoval sťažovateľ aj nesprávnym vyhodnotením predložených listinných dôkazov, keďže podľa jeho názoru žiaden z konajúcich súdov nevzal do úvahy skutočnosť, že odporca ako vedúci služobného úradu zaslal sporný sprievodný list nielen odvolaciemu orgánu, ale aj predsedovi disciplinárnej komisie Úradu. K tejto námietke ústavný súd opätovne poukazuje na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia okresného súdu, v ktorom uviedol, že *„pokiaľ ide o zaslanie totožného listu aj predsedovi odvolacej disciplinárnej komisie Úradu pre štátnu službu, ktorý bol aj predsedom poradnej odvolacej komisie, z rozhodnutia o odvolaní č. VŠS-22253/2004 z 2. 6. 2004, je zrejmé, že rozhodnutiu o odvolaní predchádzalo prerokovanie odvolania v poradnej odvolacej komisie. Z toho vyplýva, že s predmetným listom by sa predseda odvolacej disciplinárnej komisie oboznámil aj z obsahu spisu, ktorého súčasťou sa tento list stal pri postúpení odvolaciemu orgánu“*. Okresný súd sa tak riadne vysporiadal aj s existenciou druhého listu. Z tohto dôvodu ústavný súd považuje za nedôvodné aj sťažnostné námietky týkajúce sa prípadného vplyvu

administratívnych nedostatkov pri žurnalizácii druhého listu na postup a na naň nadväzujúce rozhodnutia oboch konajúcich súdov.

Napokon ústavný súd považoval za potrebné vysporiadať sa i s námietkou sťažovateľa smerujúcou k samotnému právnomu posúdeniu veci okresným súdom i krajským súdom, teda k záveru o nedostatku pasívnej legitímácie odporcu v predmetnom konaní. Ústavný súd stabilne judikuje, že skutkové a právne závery všeobecných súdov môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06). Právny názor oboch súdov nie je arbitrárny ani zjavne neodôvodnený. Okolnosti prerokúvaného prípadu totiž nasvedčujú, že za porušujúci označené základné práva by ho bolo možné považovať len v tom prípade, ak by sťažovateľ nemal inú možnosť právnej ochrany proti úradnému postupu odporcu, než je žaloba o ochranu osobnosti. I samotný okresný súd však v odôvodnení svojho rozsudku naznačil možnosť posúdenia konania odporcu ako vedúceho služobného úradu „*podľa § 420 Občianskeho zákonníka*“.

Sťažovateľ v sťažnosti navrhol ústavnému súdu vyslovenie porušenia základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu. Túto časť svojho návrhu zdôvodnil tvrdením, že „*odvolací súd neumožnil sťažovateľovi... na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu, ale ani k právnej stránke veci*“.

Zo zápisnice z pojednávania odvolacieho súdu z 25. novembra 2008, ktorá tvorila prílohu sťažnosti sťažovateľa, ústavný súd zistil, že právny zástupca sťažovateľa dostal možnosť vyjadriť sa k meritu prerokúvanej veci, čo aj využil, keď navrhol odvolaciemu súdu zrušiť prvostupňový rozsudok a vrátiť vec súdu prvého stupňa, pričom odkázal na dôvody, „*ktoré sú v odvolaní dostatočne skutkovo a právne podložené*“. Právny zástupca sťažovateľa tiež poukázal na to, „*že je neprípustné, že súd sa riadne nezaoberal druhým listom, ktorý bol poslaný predsedovi disciplinárnej komisie*“, a zdôraznil „*tú časť svojho*

odvolania, že práve vo veci je dôležitý tento druhý list, ktorý bol podaný bez akéhokoľvek zákonného podkladu“.

Je tak zrejmé, že možnosť vyjadriť sa sťažovateľ na pojednávaní krajského súdu dostal, pričom ju využil predovšetkým odkazom na obsah podaného odvolania. Okrem toho v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu sťažovateľ namietal, že „*odvolací súd nevykonal žiadne dôkazy*“. Preto jeho námietka o porušení práva vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom vyvoláva vnútornú rozpornosť jeho sťažnostnej argumentácie. S poukazom na odôvodnenie tohto uznesenia v časti týkajúcej sa namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie tak ústavný súd nezistil žiadnu signalizáciu príčinnej súvislosti medzi postupom krajského súdu pri prerokúvaní odvolania a základným právom sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom. Preto aj v tejto časti ústavný súd posúdil sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

K návrhu sťažovateľa na vyslovenie porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom krajského súdu ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej sa ochrana základnému právu zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade krajským súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 142/03, I. ÚS 145/03).

Z obsahu sťažnosti i z jej príloh jednoznačne vyplýva, že konanie krajského súdu bolo v čase doručenia sťažnosti (27. marca 2009) ústavnému súdu právoplatne ukončené. Preto v tejto časti je sťažnosť taktiež zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľ v sťažnostnom petite napokon navrhol aj vyslovenie porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy. Ústavný súd z obsahu odôvodnenia predloženej sťažnosti zistil, že v tomto prípade ide zrejme o chybu v písaní, keďže v časti odôvodnenia sťažnosti označenej ako „*porušené základné právo*“ cituje sťažovateľ čl. 48 ods. 1 ústavy tak, že „*každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov*“. Avšak ústavný súd vzhľadom na to, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania, zaoberal sa aj prípadným porušením základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu.

Sťažovateľ v predloženej sťažnosti neuviedol, v čom vidí porušenie svojho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, hoci zákon o ústavnom súde v § 20 ods. 1 ako povinnú obsahovú náležitosť návrhu na začatie konania predpisuje jeho odôvodnenie.

Zo stabilnej judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom určené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prejednanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu (III. ÚS 116/06). Inak povedané, zákonným sudcom je sudca (samosudca alebo člen senátu) miestne, vecne a funkčne príslušného súdu, ktorý má vo veci konať podľa rozvrhu práce prijatého v súlade so zákonom (pozri napr. I. ÚS 8/94, II. ÚS 15/96, II. ÚS 43/97, II. ÚS 47/99, III. ÚS 31/01).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) týkajúcej sa práv zaručených čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplýva, že zákonnosť súdu musí byť okrem iného založená na jeho zložení. Súd zriadený zákonom musí byť teda obsadený zákonným spôsobom (napr. rozsudok ESLP vo veci *Buscarini v. San Marino* zo 4. mája 2000).

Sťažovateľ žiadne námietky týkajúce sa vymedzených kritérií základného práva na zákonného sudcu v odôvodnení svojej sťažnosti nevzniesol a obsah príloh predloženej sťažnosti ani žiadne takéto nedostatky v postupoch oboch konajúcich všeobecných súdov

nesignalizuje. Preto i v tejto časti hodnotí ústavný súd predloženú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd preskúmal z hľadísk vyjadrených sťažovateľom v odôvodnení jeho sťažnosti napadnuté rozhodnutie krajského súdu vo väzbe na prvostupňové rozhodnutie okresného súdu a nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohli viesť k záveru o porušení označených základných práv sťažovateľa zaručených ústavou, prípadne k záveru o porušení práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť a ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal (priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009